

Στη Κούβα παλεύουν να εξαλείψουν το θάνατο. Στις Η.Π.Α. ο θάνατος έρχεται με συνταγή γιατρού

του David Brooks (μετάφραση: Κρυσταλένια Αμπρέου-Τσιτσιρικού)

Την ώρα που η Κούβα του εμπάργκο, της φτώχειας και της μετανάστευσης έχει αναπτύξει εμβόλια για τέσσερις διαφορετικούς τύπους καρκίνου, εξάλειψε την μετάδοση του ιού HIV του AIDS και της σύφιλης από τη μητέρα στο παιδί, και παράσχει κάθε ιατρική φροντίδα χωρίς κόστος σε όλους, κάπου λίγο βορειότερα συμβαίνουν αυτά...

Οι επιστήμονες προειδοποιούν πως οι Ηνωμένες Πολιτείες αντιμετωπίζουν επιδημία θανάτων λόγω υπερβολικής δόσης συνταγογραφούμενων ναρκωτικών.

Αυτό το μήνα οι επιστήμονες σήμαναν συναγερμό, καθώς το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων και η Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών του Λευκού Οίκου προειδοποίησαν πια επισήμως πως οι Η.Π.Α. υποφέρουν από επιδημία θανάτων, οι οποίοι οφείλονται στην υπερβολική δόση ναρκωτικών («δηλητηρίαση»), ιδιαίτερα δε οπιούχων, συμπεριλαμβανομένης της ηρωίνης.

Σύμφωνα με έρευνες λοιπόν, η πλειονότητα αυτών των θυμάτων ήταν εθισμένα στα οπιούχα φάρμακα, τα νομίμως κατασκευασμένα και συνταγογραφούμενα από τους γιατρούς της χώρας. Η υπερβολική χρήση τέτοιων φαρμάκων, οδηγεί σταδιακά στη χρήση της παράνομης ηρωίνης.

Σύμφωνα με το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων, την ομοσπονδιακή δηλαδή υπηρεσία, αρμόδια για τον έλεγχο νοσημάτων, μεταξύ του 2000 και του 2014 (τα πιο πρόσφατα επίσημα στοιχεία που διαθέτουμε) ο αριθμός των θανάτων που σχετίζονται με την υπερδοσολογία οπιούχων – με πρωτοστάτες τα αναλγητικά και την ηρωίνη – έχει τριπλασιαστεί. Το 2014 τα οπιούχα ευθύνονταν για έναν αριθμό θανάτων της τάξεως των 28,467, στο μεγαλύτερο μέρος τους παυσίπινα νομίμως συνταγογραφούμενα. Αυτό αποτελεί το 61% των θανάτων στο σύνολό τους κατά το ίδιο έτος, που οφείλονται στη χρήση ναρκωτικών: 47,055, δηλαδή περίπου 125 άνθρωποι καθημερινά, γεγονός που συνιστά νέο ετήσιο ρεκόρ.

Μεταξύ του 2000 και του 2014 σχεδόν μισό εκατομμύριο άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους από υπερβολική δόση ναρκωτικών σ' αυτή τη χώρα. Το 2014 μάλιστα είχαμε 1,5 φορά κατ' αναλογία περισσότερους θανάτους από υπερβολική χρήση, συγκριτικά με τα αυτοκινητιστικά ατυχήματα, σύμφωνα πάντα με το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων.

Σήμερα υπολογίζεται πως πάνω από 2 εκατομμύρια κατοίκους των Η.Π.Α. είναι εθισμένοι στα συνταγογραφούμενα οπιούχα, ενώ 467,000 στην ηρωίνη. Σύμφωνα με την Εθνική Μελέτη σχετικά με τη Χρήση Ναρκωτικών και την Υγεία. Παράλληλα καταγράφεται πως οι θάνατοι που οφείλονται στη χρήση νόμιμων φαρμάκων είναι περισσότεροι, ωστόσο ταυτόχρονα σημειώνεται δραματική αύξηση κατά τα τελευταία 4 χρόνια στον αριθμό

θανάτων λόγω χρήσης ηρωίνης.

Η σχέση μεταξύ κατάχρησης νόμιμων παυσίπονων και ηρωίνης είναι άμεση, σύμφωνα με τους επιστήμονες. Η κατάχρηση αναλγητικών είναι ο κύριος παράγοντας που αυξάνει τον κίνδυνο το άτομο να οδηγηθεί στη χρήση ηρωίνης. Τα αποτελέσματα που φέρουν στην ανακούφιση του ανθρώπινου σώματος από τον πόνο είναι παρόμοια (μάλιστα κάποια από τα νόμιμα φαρμακευτικά σκευάσματα παράγονται από το ίδιο φυτό με την ηρωίνη), όμως η ηρωίνη είναι πολύ πιο φθηνή, κι ενίοτε πολύ λιγότερο δυσεύρετη, σε σχέση με τα φάρμακα. Σύμφωνα με το Λευκό Οίκο, 4 στους 5 εθισμένους στην ηρωίνη, πρότερα υπήρξαν εθισμένοι στα αναλγητικά.

Τα τελευταία 25 χρόνια ο αριθμός συνταγογράφησης οπιούχων έχει εκτιναχθεί από τα 76,000,000 το 1991, στα 207,000,000 το 2013 (με τα παυσίπονα Vicodin, OxyContin και Percocet να πρωτοστατούν), σύμφωνα με την κατάθεση του Εθνικού Ινστιτούτου για τη Χρήση Ναρκωτικών, ενώπιον της Γερουσίας το 2014.

Ερευνητές επισημαίνουν πως αυτή η αλματώδης αύξηση της χρήσης αναλγητικών οφείλεται κυρίως στις διαφημιστικές καμπάνιες των φαρμακοβιομηχανιών. Ο Andrew Kolodny, γιατρός, και διευθυντής της αλυσίδας θεραπευτικών κέντρων Phoenix House, δήλωσε στη Huffington Post ότι το εγχείρημα εμπορικής προώθησης των οπιούχων βασίστηκε σε μια διαφημιστική καμπάνια άνευ προηγουμένου. Ακόμη, πρόσθεσε πως εκπρόσωποι των κατασκευαστών του OxyContin (η εταιρεία Purdue Pharma), επισκέπτονταν προσωπικά τους γιατρούς, προκειμένου να τους βεβαιώσουν πως το φάρμακο δε θα είχε καμιά αρνητική παρενέργεια. Πουλούσαν την ιδέα πως ο πόνος είναι ασθένεια, και όχι σύμπτωμα.

Το marketing λειτούργησε, και οι πωλήσεις του OxyContin, μαζί και με άλλα γνωστά παυσίπονα, εκτινάχθηκαν κατά τα τελευταία 25 χρόνια από τις 76,000,000 συνταγές το 1991, στις 207,000,000 το 2013, σύμφωνα με το Εθνικό Ινστιτούτο Υγείας. Εν τω μεταξύ η Purdue Pharma, η Johnson & Johnson, η Endo Pharmaceuticals, και άλλες εταιρείες, έχουν θησαυρίσει με την επιχείρηση αυτή. Οι ιδιοκτήτες της Purdue μάλιστα σήμερα κατατάσσονται στη 16η θέση στη λίστα των πλουσιότερων οικογενειών στη χώρα, χάρη στο «θαυματοργό» OxyContin.

Ταυτόχρονα, παρατηρούμε αλλαγή στο δημογραφικό προφίλ των εθισμένων σε οπιούχα (και ηρωίνη). Πλέον δεν υφίσταται η εικόνα ενός άπορου νεαρού, συχνά μέλος μιας μειονότητας κάποιου Κουβανέζικου (ίσως;) γκέτο. Σύμφωνα με ιατρικές έρευνες που διεξήγαγε η JAMA, το περιοδικό της Ένωσης Ιατρών Ηνωμένων Πολιτειών, η σημερινή χαρακτηριστική μορφή του χρήστη ηρωίνης είναι ένας ενήλικας νεαρής ηλικίας (η χρήση συνήθως αρχίζει κατά προσέγγιση στα 23), ζει σε μη αστικές περιοχές, έχει πρώτα κάνει κατάχρηση συνταγογραφούμενων φαρμάκων, και είναι λευκός.

Αυτές όλες οι διαπιστώσεις έχουν αλλάξει άρδην την επίσημη ρητορική ενάντια στη χρήση ναρκωτικών, συμπεριλαμβανομένης της ρητορικής των πολιτικών που άλλοτε υπήρξαν φανατικά ταγμένοι στον πόλεμο ενάντια στα ναρκωτικά, κι επέβαλλαν αυστηρά κατασταλτικά μέτρα. Πλέον δεν μπορεί κανείς να προσποιείται πως είναι ένα πρόβλημα που αγγίζει μόνο τους Αφροαμερικανούς ή τους Λατινοαμερικάνους, και καθώς βλέπουν ως ανησυχητικό το ενδεχόμενο να γεμίσουν οι φυλακές με λευκούς της μεσαίας ή της

αγροτικής τάξης, ξαφνικά η καταστολή του φαινομένου δεν προτείνεται με μέσα όπως η φυλάκιση και η τιμωρία, αλλά η ιατρική αγωγή και η φροντίδα.

Τώρα διαπιστώνουν πως ο εθισμός δεν πρέπει να θεωρείται εγκληματική πράξη, αλλά ασθένεια, και σαν από θαύμα πολιτικοί όλων των χρωμάτων – ανάμεσά τους και οι υποψήφιοι για την Προεδρεία στις επερχόμενες εκλογές – εξαπολύουν προτάσεις και σχέδια για να παράσχει η πολιτεία μέριμνα ιατρική και μέτρα προστασίας από τον εθισμό. Είναι εκπληκτικό επίσης πόσο πρόθυμοι στάθηκαν πολιτικοί και υποψήφιοι τελευταία να μοιραστούν προσωπικές οικογενειακές ιστορίες ανάλογης θεματολογίας (όπως έκανε πρόσφατα και ο Jeb Bush, μεταξύ άλλων).

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Δρ. Sanjay Gupta, συνταγογραφούνται τόσα παυσίπονα όσα αρκούν για να χορηγήσει κανείς σε κάθε έναν κάτοικο της χώρας – άντρα, γυναίκα, παιδί - κάθε 24 ώρες για 3 εβδομάδες. Το 80% των παυσίπονων χαπιών στο σύνολο της παγκόσμιας παραγωγής τους, καταναλώνεται σε αυτή τη χώρα.

Από όσο είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, κανένας από του ιθύνοντες των φαρμακοβιομηχανιών δεν χρεώνονται ψευδώνυμα και προσωνύμια, όπως συμβαίνει με τους ηγέτες των καρτέλ ναρκωτικών. Για τους εθισμένους, αλλά και για όσους επωφελούνται από αυτό το εμπόριο, η διαφοροποίηση μεταξύ των δύο αυτών εμπορών είναι ανύπαρκτη, ή απλά αδιάφορη. Θα λέγαμε όμως πως δεν είναι ακριβώς έτσι. Υπάρχει μια μεγάλη διαφορά (με ιδιαίτερη σημασία για τον κόσμο στον οποίο ζούμε): οι επικεφαλής των φαρμακοβιομηχανιών δεν αντιμετωπίζουν πόλεμο από κανέναν, δεν διαφεύγουν από τη χώρα μέσα από σήραγγες, οι δημοσιογράφοι δε ρισκάρουν τη ζωή τους για μια τους συνέντευξη.

Πηγή: <http://www.cubadebate.cu/noticias/2016/01/27/alertan-que-eeuu-padece-epidemia-de-muertes-por-sobredosis-de-drogas-recetadas/#.VrBjp7KLTIW>